

## RIKSDAGENS SKRIVELSE OM REGERINGENS SKRIVELSE TILL RIKSDAGEN MED ANLEDNING AV ÅLANDS LAGTINGS INITIATIV<sup>1</sup>

### Riksdagens skrivelse och tidigare skeden

Till justitieministeriet har den 20 december 2023 inkommit Riksdagens skrivelse om Regeringens skrivelse till Riksdagen med anledning av Ålands lagtings initiativ, som innehåller ett förslag till lag om ändring av vallagen (RSk 20/2023 rd – Ö 3/2023 rd). Lagstiftningsinitiativet innehöll ett förslag till lag om ändring av vallagen (714/1998) så att Finland är indelat i två valkretsar vid valet till Europaparlamentet, varvid landskapet Åland bildar en valkrets och en av de från Finland valda ledamöterna i Europaparlamentet, väljs från landskapet Ålands valkrets.

I riksdagens skrivelse konstateras det att riksdagen har förkastat lagförslaget i initiativet från Ålands lagting. Enligt skrivelsen finns det ett betänkande av grundlagsutskottet om initiativet (GrUB 2/2023 rd).

Republikens president beslutade vid sitt sammanträde den 2 november 2023 att överlämna Ålands lagtings ovan nämnda initiativ till riksdagen för behandling.<sup>2</sup> Beslutet som fattades vid föredragning utan att statsrådet lagt fram förslag till avgörande, stödde sig på 58 § 3 mom. 4 punkten i grundlagen om republikens presidents behörighet i ärenden enligt självstyrelselagen för Åland (1144/1991), nedan *självstyrelselagen*, och 22 § i självstyrelselagen. I den sistnämnda bestämmelsen föreskrivs det om Ålands lagtings rätt att lägga fram lagstiftningsinitiativ för riksdagen. Med stöd av 22 § i självstyrelselagen finns ingen prövningsrätt när det gäller att lämna lagtingets lagstiftningsinitiativ till riksdagen, utan det är fråga om att överlämna detta till riksdagen (RP 73/1990 rd, s.72/I). Lagtingets lagstiftningsinitiativ lämnades till riksdagen genom en skrivelse från regeringen. Lagtinget informerades inte vid det tillfället om beslutet.

### Beslutsfattande om lämnande av Riksdagens skrivelse till Ålands lagting

Bestämmelser om republikens presidents behörighet i ärenden enligt självstyrelselagen för Åland finns i 58 § 3 mom. 4 punkten i grundlagen. Enligt den beslutar presidenten utan att statsrådet lagt fram förslag till avgörande om andra i självstyrelselagen avsedda ärenden än sådana som gäller landskapets ekonomi.

Enligt 14 § 2 mom. i självstyrelselagen överlämnar landshövdingen presidentens framställningar och meddelanden till lagtinget. Sådana framställningar och meddelanden är beslut om att vissa ärenden ska lämnas till

---

<sup>1</sup> VN/36303/2023

<sup>2</sup> VN/29466/2023

lagtinget för behandling eller kännedom och som republikens president har fattat med stöd av 58 § 3 mom. 4 punkten i grundlagen och på grunder som följer av självstyrelselagen. Dessa ärenden hänför sig exempelvis till regeringens propositioner för stiftande eller ändring av självstyrelselagen samt inhämtande av Ålands lagtings bifall till sättandet i kraft av internationella fördrag, som hör till landskapets lagstiftningsbehörighet.

I enlighet med grunderna för god förvaltning är det skäl att till Ålands lagting överlämna riksdagens ovan avsedda skrivelse om riksdagsbehandlingen av lagtingets lagstiftningsinitiativ. I förhållande till det svar riksdagen gett på lagstiftningsinitiativet, finns det inget annat förfarande för att informera lagtinget än vad som föreskrivs i 58 § 3 mom. 4 punkten i grundlagen och 14 § i självstyrelselagen. Så här har man förfarit första gången i anslutning till lagtingets vallagsinitiativ år 2006 (RSk 51/2006 rd – Ö 3/2006 rd, föredragning 16.3.2027 för republikens president).

### **Framställning**

Republikens president beslutar att anteckna Riksdagens skrivelse till protokollet samt att sända skrivelsen till Ålands lagting för kännedom.<sup>3</sup>

---

<sup>3</sup> Justitieministeriet har för avsikt att till landshövdingen översända republikens presidents till Ålands lagting riktade skrivelse om beslutet. Landshövdingen avses överräcka presidentskrivelsen till Ålands lagting. Till skrivelsen avses bli fogade riksdagens skrivelse och det betänkande grundlagsutskottet gav i samband med behandlingen i riksdagen av lagtingets initiativ.